

Geologická kritéria výběru lokalit

Matěj Machek, Geofyzikální ústav AV ČR

Geologická kritéria (MP.22 „Požadavky, indikátory vhodnosti a kritéria výběru lokalit pro umístění hlubinného úložiště“)

Mají sloužit k snížení počtu lokalit na kterých mají být prováděny další průzkumy, k výběru 2 kandidátních lokalit v roce 2020 a výběru finální lokality v roce 2025

Kritéria jsou rozdělena na

vylučující

porovnávací až vylučující

podmiňující až vylučující

podmiňující

21 z 29 kritérií může být vylučujících

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eegrants.cz.

Transparentnost procesu revize, změn kritérií a porovnávání lokalit

Není uveden postup, kterým by měla být kritéria v budoucnu upřesňována a doplňována.

Není stanoveno jakým způsobem budou na základě kritérií jednotlivé lokality porovnávány.

Není určeno jakým způsobem dojde ke stanovení limitů pro vylučující kritéria a jak bude určen stupeň podmíněnosti kritérií.

Dokument uvádí že změny a doplnění kritérií bude provedeno na základě posudků a studií nezávislých odborníků.

Není však zřejmé jak budou tito odborníci vybíráni a jakým způsobem bude naloženo s jejich závěry.

Nedostatky kritérií

Kritéria jsou velmi obecně formulována.

Je možné že v současné době nelze stanovit konkrétní limitní hodnoty pro mnoho z kritérií, přesto dokument ve většině případů neobsahuje vlastnosti horninového masívu které musí být známy aby mohlo být konkrétní kritérium posouzeno.

„Prý bude ke každému kritériu zpracována odborná studie“

Často není zřejmé z čeho vycházejí tvrzení z kterých formulace a výběr kritérií vychází

Chybí citace odborné literatury či výzkumů které nechalo SÚRAO na tato témata zpracovat

Mnoho kritérií je převzato z mezinárodních či národních dokumentů zabývajících se kritérii pro výběr uložistě. Jsou však vybrána jen některá a jiná jsou opomenuta a není zdůvodněno proč.

Nedostatky kritérií

Kritéria jsou zaměřena pouze na žulu jako horninu vhodnou pro úložný prostor

Mezi 7 lokalitami je ale i jedna (Kraví hora) v přeměněných horninách a zároveň SÚRAO provádí průzkumy v okolí JETE a JEDU kde také převažují horniny přeměněné.

Některá kritéria obsahují věcné chyby

Posuzování kritérií

Odborníci zpracovávající revize a posudky jsou vybíráni a placeni SÚRAO – nebezpečí vědomé či nevědomé autocenzury.

Neexistuje žádný odborný orgán který by posuzoval kritéria v celku

Nejasný způsob výběru jednotlivých oponentů

Jak by to mohlo být lepší?

Dokument by měl obsahovat postup, kterým by měla být kritéria upřesňována a doplňována a jak budou na základě kritérií jednotlivé lokality porovnávány.

Každé konkrétní kritérium by mělo obsahovat souhrn všech vlastností horninového masívu, které musí být známy aby mohlo být konkrétní kritérium posouzeno.

Náplň kritérií by měla být doložena odbornými argumenty.

Měl by být stanoven způsob jakým SÚRAO projedná a zapracuje připomínky a posudky vztahující se ke kritériím výběru.

SÚRAO společně se svými kontrolními organizacemi (SÚJB, MŽP ?) by mělo stanovit odborný panel, který by byl schopen uceleného pohledu na kritéria, jejich upřesňování a změny a výběr lokalit. Zároveň by mohl vybírat a oslovovat oponenty a zajistit jejich nutnou odbornost a nezávislost.

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eegrants.cz.